

LEIXNER

FRANTIŠEK

JINÝ

[Domů](#) [Fotogalerie](#) [Povídky](#) [Knihy](#) [Básně](#) [Scénáře](#)

Důstojný život

V tichu panelákového bytu, dá-li se neustálému šramocení, vrzání, odkudsi se ozývajícím krokům a hlasům křičícím z digestoře jako z pouličního tlampače, říkat ticho, tak v tomto „panelákovém tichu“ se ozývalo pouze tikání starých hodin a chrčivé oddychování spící paní Karáskové.

Kocour ležící na jejím klíně byl v tuto chvíli jediný, kdo zaslechl blížící se kroky a později i drnčivý zvuk zvonku u dveří, který se vešel do podivného ticha bytu. Ale paní Karásková spala dál.

Snad znavena horkem krásného letního odpoledne, a nebo stářím, které, jak sama často zdůrazňovala při rozhovorech s paní Novotnou, místní poštovní doručovatelkou, čím dál více pociťuje. Tak že jen kocour na toto zvonění zareagoval nastražením uší a tiše očekával co se bude dít dál.

Druhé delší zazvonění, jako by neznámý návštěvník znervózněl, paní Karáskovou probudilo. Pomalu otevřela oči, protřela si je kostnatýma rukama a zamžourala, náhle oslepena světlem, pronikajícím do bytu oknem u kterého právě seděla. Zatím co kocour se rozkošnický na jejím klíně protahoval, paní Karásková bloumala přivřenýma očima po pokoji, hledající příčinu náhlého probuzení. Nehledala dlouho, protože zvonek zazvonil ještě jednou, mnohem déle a naléhavěji.

„Maciku musíš mě pustit. To bude určitě paní Novotná, nese mi důchod. Poť, sedneš si místo mě na židli a já puďu otevřít.“ Vzala kocoura něžně oběma rukama a s velkou námahou se zvedla ze židle. Položila ho na ní a ještě než se vydala ke dveřím, kocoura láskyplně pohlédla.

Ke dveřím nešla přímo, ale cestou ještě srovnala ubrus na stole, porovнала židle a jednu povysunula, aby byla připravena pro paní Novotnou.

Než došla ke dveřím, zaslechla na chodbě vzrušený hovor. U dveří na chvíli zaváhala. Hlas paní Novotné poznala, ale ten druhý, mužský, neznala. Podívala se tedy kukátkem, aby zjistila kdo to tam s paní Novotnou je. Měla totiž ještě v živé paměti tu nešťastnou událost, která se stala její dávné přítelkyni.

Ta bydlela ve vedlejší domě. Jednou, právě když ji paní Novotná také nesla dů-

chod, šel kolem nějaký muž. Vypadal jako instalatér. V okamžiku kdy si přítelkyně brala peníze, ten neznámý muž obě ženy strčil do bytu, tam je surově zbil a ukradl jim všechny peníze.

Od té doby má paní Novotná s paní Karáskovou sjednaný signál. Je-li paní Novotná na chodbě s někým koho paní Karásková nemůže vidět, mrkne na ní dvakrát pravým okem.

Muže, který stál s paní Novotnou na chodbě ale poznala. Byl to nový nájemník z bytu nad ní. Moc často ho nepotkávala, ale byl ji sympatický, protože pokaždé když ji potkal, tak hezky pozdravil.

Pomaloučku odemkla dveře a odsunula obě zástrčky, ale oba řetízky pro jistotu nechala na svých místech zajištěné.

„Paní Karásková, to jsem ráda že vás vidím! Cestou jsem potkala sanitku. Odjížděla ze sídliště a proto že jsem právě myslela na vás, dostala jsem strach, že se vám něco stalo! A když jste neotvírala, dostala jsem ještě větší strach.“

Paní Karásková se lehce pousmála a v její stářím zvrásněném obličejí se objevil lehký ruměnek.

„To je mi opravdu líto, že jsem vás tak vystrašila. Já jsem si totiž trochu zdřímla. Seděla jsem u okna, dívala se ven a asi to horko nebo co, mě uspalo. Však už taky nejsem nejmladší!“ zasmála se, pohlédla na nového nájemníka a trochu se při tom znovu začervenala. Nájemník se také trochu pousmál a dodal:

„To je dobře že se vám nic nestalo. Bylo by mi opravdu líto, přijít o tak milou sousedku.“ Rozloučil se a odešel.

Paní Karásková přivřela dveře, odhákla oba řetízky a pozvala paní Novotnou dál.

„Posad'te se,“ ukázala na odsunutou židli u stolu. „Dáte si čaj, a nebo spěcháte?“

„Nechala jsem si vás až na konec, abych se mohla zdržet a mohly jsme si trochu popovídat. Ale taky se musím přiznat, že mi chutná ten váš čaj!“ zasmála se nahlas, aby ji paní Karásková, která už v kuchyni vařila čaj, slyšela.

„Tak tady je ta dobrota,“ položila na stůl tácek se dvěma krásně malovanými hrníčky a vůně čaje okamžitě zalila celý pokoj.

„Musíme zapít tu hrůzu, co jste kvůli mě prožila.“ Zasmály se a obě zcela bezděčně nasály vůni čaje. Paní Karásková pak objala svůj hrníček stářím zchladlýma rukama, aby si je ohřála.

V družném rozhovoru poté pokračovaly až do chvíle, kdy si paní Novotná všimla kolik je hodin. Nebo spíš, než-li je z něj vyrušily hodiny, odbíjející pět hodin.

„Jé to je hodin. Já už musím jít, nebo si na poště budou myslet, že jsem někam utekla i s důchodama,“ pronesla paní Novotná, obě se zvedly od stolu a paní Novotná šla pohladit kocoura, který stále ještě ležel na židli, a s nezájmem o své okolí si pečlivě olizoval přední tlapy. Paní Karásková mezi tím přišoupla židli ke stolu, sebrala tácek s prázdnými hrníčky, jednou rukou urovnala ubrus a odešla do kuchyně. Tam uložila hrníčky do dřezu a vrátila se za paní Novotnou, aby ji do-

provodila ke dveřím.

„Paní Karásková, my jsme úplně zapoměly vyplnit poukázku na zaplacení činže! Ale to nevadí, dáte mi peníze a já ji vyplním zítra na poště a rovnou to pošlu.“

To pro paní Karáskovou dělala pokaždé, protože ta se bála, že ji někdo okrade a tak chtěla mít alespoň činži zaplacenou.

Paní Karásková tedy odpočítala peníze na činži z důchodu a podala je paní Novotné, vyprovodila ji na chodbu a rozloučila se s ní.

Po odchodu paní Novotné pečlivě zahákla oba řetízky na dveřích, zasunula obě zástrčky a dveře zamkla. Potom odešla do kuchyně, umyla hrníčky, porozhlédla se co by mohla ještě udělat a když viděla že je všechno na svém místě, odešla zpět do pokoje.

„Tak poť Maciku, ještě si na chvilku sedneme a já si pak půjdu napsat seznam věcí, které zítra musím nakoupit.“ Vzala kocoura do náruče, těžce dosedla na židli a položila si ho na klín. Kocour se na klíně pohodlně uvelebil a užíval si jemné hlazení. Pokoj zalévalo nevtíravé podvečerní světlo a tak netrvalo dlouho, a příjemné hlazení ustalo. „Panelákovým tichem“ se ozývalo jen tikání starých hodin, chrčivé oddychování paní Karáskové a tentokrát, také tiché kočičí vrnění.

Druhý den se paní Karásková vydala na nákup. Nejraději nakupovala hned poté, kdy dostala důchod. Vždy si koupí to co nejnnutněji potřebuje a věci které dlouho vydrží. Během několika dní má nakoupeno na celý měsíc a pak už dokupuje jen věci denní potřeby. Pečivo, mléko a tak podobně. Tím se zbaví většiny peněz.

Ne že by jich měla nějak moc, ale na skromné živobytí pro starého člověka a jednu kočku, to stačí. Tak se také zbaví obav, že když ji někdo vykrade, nebude mít z čeho žít.

Vzala si nákupní tašku do které se toho hodně vejde a do ní si ještě schovala dvě igelitové. Z věšáku v chodbě sundala hůl po svém manželovi. Tu však nenosila kvůli tomu že by ji potřebovala, ale protože s ní vypadala nemohoucněji a tak ji v městské dopravě spíš někdo pustil sednout, a nebo se sní v nejhorším případě mohla bránit. Rozloučila se s kocourem, který ji přišel vyprovodit ke dveřím a odešla. Ani dnes za sebou nezapoměla zamknout a ještě zkontrolovat, jestli to udělala opravdu dobře.

Když vyšla před dům, uviděla u kontejnerů bezdomovce, který se v nich přehra- boval.

„Okamžitě toho nech, darebáku! Kdo to tady po tobě bude uklízet!“ křičela, mávaje přitom výhružně holí.

Když ji bezdomovec uviděl, sebral těch pár věcí co v kontejnerech našel a rychlý- mi kroky mladého, a však unaveného muže, odešel.

Událost zahlédla paní Nováková, která právě vyšla ze svého přízemního bytu vy- nést odpadky, a přestože tuto podívanou už viděla mnohokrát, byl to již takový malý

rituál paní Karáskové a toho bezdomovce, a ostatní obyvatelé domu to považovali za jednu z mála tradic, které jejich dům měl, dala se s paní Karáskovou do řeči.

„Co se rozčilujete paní Karásková?“

„Ale zase tady byl ten bezdomovec.“

„No to víte, nějak se žít musí.“

„Tak proč nejde pracovat. Takový mladý, život má ještě před sebou a takhle si ho kazí. Já být mladá jako on, už bych dávno někde pracovala.“

„Jo, jestli byste našla práci sehnala. To víte, v dnešní době se i mladejm práce těžko hledá.“

„Já vím, však já bych mu občas dala něco k jídlu, ale sama jen tak tak se svým důchodem vyžiju. Ale nemusel by aspoň dělat takový nepořádek kolem těch kontejnerů. Kdo se na to má pořádkem dívat.“

„Tak to máte recht,“ odpověděla paní Nováková a sebrala papír, který ji při vysypávání upadl na zem.

„A kampak jste se vydala? Koukám že máte tašku, to jdete asi na nákupy? No jo, včera byl důchod, co? To se Macík zase poměje.“

„A tak to víte paní Nováková, musím ty peníze utratit, dokud je mám.“

„Dneska se vám bude dobře nakupovat, když máme takovej krásnej den!“ řičela za ní ještě paní Nováková, ale paní Karásková už byla daleko, a tak ji neslyšela. Spěchala totiž na autobus, aby ji neujel. Pak by musela čekat půl hodiny na další, a to se ji nechtělo. Má před sebou ještě dlouhou cestu, skoro až na druhý konec města, do supermarketu. Jezdí tam nakupovat, jako většina lidí z jejich sídliště. Je to tam levnější než v malých obchodech na sídlišti a okolí, a přesto že cesta něco stojí a zabere ji to dost času, člověku s málo penězi se to rozhodně vyplatí. Musí tam jet několik dní po sobě, aby nakoupila vše co potřebuje, ale když pak vidí spíž naplněnou všemi těmi lacino nakoupenými věcmi, má u srdce dobrý pocit. A dokonce i pro Macika se tam dá levně nakoupit.

Na zastávku přišla právě v okamžiku, kdy řidič otevřel dveře k nástupu. Byl to zase ten starý morous. Kdyby se o trochu opozdila a přišla právě když dveře zavíral, tak by ji určitě ujel. Už ji to jednou udělal. A ne jen ji. Slyšela, že to tak dělá všem starým lidem, a dokonce i dětem.

„*Kdovi proč to dělá, však sám už taky není žádný mladík. A možná právě proto. Chce si to ještě užít, než to začnou dělat jiní jemu.*“ Pomyslela si paní Karásková a ve tváři se jí objevil šibalský úsměv.

Ale ten ji nevydržel dlouho. Ze zamyšlení ji totiž vytrhl hluboký hlas řidiče.

„Nezapomeňte si cvaknout jízdenku, madam! Ať mi tady nejezdíte na černo! Já se kvůli vám nenechám zavřít za zpronevěru!“

To se paní Karáskové dotklo a chtěla za to řidiči něco říct. Něco, co by pro změnu urazilo zase jeho, ale neřekla nic. Uspokojila ji totiž vzpomínka na to, jak jednou ujel chlapci který jel právě do školy a kvůli tomu přišel pozdě. Řekl to doma otci,

ten si na řidiče počkal a dal mu po hubě.

Najednou si uvědomila jak je škodolibá a začervenala se. Naštěstí si toho nikdo nevšiml. Zahnala tedy raději další myšlenky, cvakla si jízdenku a rychle, jak jen to dokázala, přešla k zadním dveřím a sedla si na volné místo u okna. V tuto dobu skoro nikdo nejezdí, ale až se bude vracet, to už bude horší. Většinou se vrací kolem druhé hodiny, když jezdí lidé z práce, a to ji málo kdy někdo pustí sednout.

Dnes se asi trochu zdrží. Je krásně, tak se zastaví v parku u dětského hřiště a bude se dívat na děti, jak si hrají. Dělá to tak často. Je to jedna z mála radostí, které ještě v životě má.

Cesta se jí zdá opravdu moc dlouhá.

„Kdyby ten autobus aspoň nezastavoval po každých pár metrech. Taky by mohli lidi kousek popojít pěšky. Aspoň by ti co jedou dál, nestrávili tolik času v autobuse, a mohli by ho věnovat něčemu užitečnějšímu,“ pomyslela si, ale v tom autobus zase zastavil a zasyčení otevírajících se dveří ji vrátilo zpět do reality.

Trochu ji to rozladilo, ale hned se zase uklidnila a začala se usmívat. Ve dveřích totiž zahlédla jednoho svého dobrého známého a také na něj hned zavolala.

„Pane Dvořák, pojďte si sednout za mnou!“

Pan Dvořák její hlas uslyšel, rozhlédl se, a když uviděl paní Karáskovou, na tváři, do té doby zkroucené bolestí, se objevil náznak úsměvu. Pomocí hole a tyče, na které je připevněn strojek na označení jízdenek, se s vypětím všech sil dostal až na plošinu. Po několika vteřinách oddechu označil jízdenku a za pomoci hole a madla na držení, na které jen tak tak dosáhl, se pomalu belhal k paní Karáskové.

Řidič zavřel dveře a aniž by čekal až si pan Dvořák sedne, s prudkým cuknutím autobus rozjel. Pan Dvořák rychle, bez přidržování a opěry své hole popoběhl do předu. Naštěstí se ještě stačil zachytit madla na opěradle jednoho sedadla. Jinak by asi spadl na schůdky u zadních dveří. Madla se pustil teprve až se stočil čelem do směru jízdy. Pak dopadl s velkým žuchnutím na sedačku vedle paní Karáskové.

Kdyby se v tu chvíli někdo podíval do zpětného zrcátka autobusu tak, aby viděl řidiči do obličeje, určitě by zahlédl jeho pořouchlý úsměv. Ale nikdo se nedíval. A nebo možná ano, ale bylo mu to jedno. Každý má přece své problémy a nikoho nezajímá, co se děje druhým. A tak se pana Dvořáka nikdo nezastal a ani nikoho, až na paní Karáskovou, nezajímalo, zda se mu něco nestalo.

Pan Dvořák po dopadu na sedačku hlasitě vykřikl. Z očí mu vytryskly slzy a stékaly po obličeji, vybledlém a zkrouceném ukrutnou bolestí.

Paní Karásková s hrůzou v očích, bledým obličejem a téměř slyšitelným tlukotem srdce, sledovala jak se starý muž s téměř pružností mladého atleta, na sedadle svíjí a chytá se za nohu. Teprve po chvíli, když se pan Dvořák opřel o opěradlo, utěl si uslzené oči i tváře a několikrát se zhluboka nadechl, se ho odvážila zeptat co se mu stalo.

„Co se vám stalo? Všimla sem si že dete o holi, ale vy ste nikdy hůl nenosil.“

Pan Dvořák se pokusil odpovědět, ale ještě stěží popadal dech. Znova se několikrát zhluboka nadechl a po chvíli soustředění se mu přece jen podařilo odpovědět.

„Upadl sem doma v kuchyni a něco sem si udělal s nohou.“

Znovu se několikrát zhluboka nadechl a pokračoval:

„Tak jedu do nemocnice, aby se mi na to podívali.“

„A proč ste si nezavolal sanitku? Takhle se trmáčet přes půl města dopravou a ještě navíc musíte dvakrát přeseďat.“

„Já jim volal - ale oni mi řekli - že sanitku posílají jen k naléhavejm případům. Řekl sem jim - že sem upadl a něco sem si udělal s nohou, ale že nevím co? Ta dispečerka se mě zeptala, jestli ji mám zlomenou? - Já jí řekl že nevím. Ona se mě zeptala, jak sem se dostal k telefonu - jestli mi někdo pomohl. Řekl sem jí že žiju sám a že sem se k telefonu dostal pomoci židle - o kterou sem se opíral. Ona mi odpověděla, že to teda nejní tak vážný, ale abych si zajel pro jistotu do nemocnice na rentgen. - Ale sanitku mi prej nemůže poslat, protože vyvrknutí ani vymknutí kotníku, nejní podle novejš směrnic závažný zranění a tak by jim výjezd k takovému případu žádná pojišťovna nezaplatila. - Pak ještě dodala, že je jí to líto a položila telefon,“ vysvětloval pan Dvořák s bolestným sípáním.

Paní Karásková se chvíli na pana Dvořáka soucitně dívala a nakonec se ho zeptala: „Pane Dvořák, nemám jet s váma a trochu vám pomoct. Já mám strach aby se vám cestou ještě něco nestalo.“

„Ale kdepak paní Karásková, já to zvládnu. Nemějte strach,“ snažil se jí uklidnit aby neměla strach, zatímco vráskami v zarudlém obličejí, prohloubenými bolestnou grimasou, mu stékaly kapičky potu.

„Tak já už budu vystupovat,“ řekl pan Dvořák a těžkopádně, s velkou námahou a polohlasným úpěním, podepíraje se o hůl a opěradlo sedadla, se začal zvedat.

„Měl by ste počkat až autobus zastaví, nebo se ještě svalíte!“

„Rači ne! To bych taky mohl vystupovat o jednu nebo dvě zastávky dál.“

„To máte pravdu. A tak já vám aspoň pomůžu vystoupit,“ zvedla se paní Karásková. Pan Dvořák se jí chytl jednou rukou kolem krku a pomalu se šourali ke dveřím.

Když autobus s cuknutím zastavil, tento podivně se, jako na palubě kolébající se lodi šourající pár, pravděpodobně k nelibosti řidiče neupadl a ani neposkočil. Za pomoci madel, vzájemné podpory a možná také pevného rozhodnutí, neudělat řidiči radost, se dostali k předním dveřím, aby pan Dvořák mohl co nejrychleji přestoupit do autobusu stojícího před tím jejích. Zde pan Dvořák, již sám, začal pomalu vylézat z autobusu.

Řidič si tuto příležitost nemohl nechat ujít a tak na něj zařval. „Vystupuje se zadníma dveřma a ne předníma! Kolikrát vám to mám opakovat?!“

Chtěl říci ještě něco, ale v tom okamžiku se k němu otočila paní Karásková hrozcíc na něj holí a z očí jí přímo křičelo odhodlání ho praštit. Řidič si nejspíš vzpomněl na

onen neblahý incident s otcem malého školáka a raději zmlkl.

Když pan Dvořák vystoupil, řidič zavřel dveře, ale k údivu paní Karáskové se hned nerozjel, ale počkal až si sedne.

„Vida že to de,“ pomyslela si a na malou chvíli se jí vrátil do tváře úsměv. Dlouho jí však nevydržel. Opět si totiž vzpomněla na pana Dvořáka a čelo se jí zasmušile svraštilo.

V supermarketu si paní Karásková pokaždé připadala jako v ráji. Tolik věcí. Jen na ně mít peníze. Snad pokaždé když sem přijde, vzpomene si na své mládí.

„Tenkrát toho tolik v obchodech nebývalo. Ale na druhou stranu, naše rodina a ani později já s manželem, sme stejně nikdy neměli moc peněz.“

Mezi regály se zbožím je jako doma. Přesně ví kde má co hledat a dobře se orientuje ve slevách. Může se tak více věnovat prohlížení zboží které ještě nezná a nebo je u něj změněn obal, aby opravdu koupila jen to co chce. Velkou pozornost také věnuje trvanlivosti výrobků, protože nakupuje, pokut to jde, na celý měsíc do předu. První den nákupů nakupuje to nejdůležitější, ale zdá-li se jí něco moc drahé, počká jeden dva dny, jestli nepůjde cena dolů. Až má v košíku všechno co chtěla, prochází se mezi regály a dívá se, co koupí při zítřejší návštěvě a nebo co by si ještě koupila, mít na to peníze. Dobré je také vědět co se ještě prodává, aby bylo o čem si povídat se sousedkami.

Po nákupu jde paní Karásková, je-li hezké počasí, do nedalekého parku, kde je malé oplocené dětské hřiště a dívá se jak si tam děti hrají a skotačí. Sousedkám říká, že si tam chodí dobíjet baterky, protože při pohledu na ty děti, sama také o něco omládne.

Chvíli po tom co si paní Karásková sedla na lavičku před dětským hřištěm, si k ní přisedla neznámá paní. Obě se na sebe podívaly a usmály. Po chvíli mlčení se neznámá paní zeptala: „Chodíte sem často, že? Já už jsem vás zde párkrát viděla.“

„Občas sem zajdu, když sem jedu na nákup. Pak tady přečkám dobu, kdy se lidi vracejí z práce a autobusy sou přeplněné...“

„Já sem občas zajdu užít si trochu dětského smíchu. Mé vnoučata mne navštěvují jen zřídka, jejich rodiče prý nemají čas. A možná také z nostalgie, jsem totiž bývalá učitelka a trochu se mi po tom stýská.“

„Já sem neměla ani děti. Pořád sme to s manželem odkládali, a nakonec sme si na to připadali už moc staří. Taky sme se dost často stěhovali. Manžel byl velice čestný a upřímný člověk, a tak když viděl nějakou nespravedlnost, hned se ozval. Občas už toho bylo moc a nebo se to dotklo nějakého stranického funkcionáře, a tak bylo lepší se odstěhovat.“

„Ono to máte stejně jedno. Já vnoučata mám a musím chodit sem, chci-li se potěšit dětským smíchem.“

Díky nové známé se paní Karásková zdržela v parku déle než sama chtěla. Poví-
dali si o nelehkém životě důchodců, drahotě, osamělosti, a paní Karásková si také
znovu vzpomněla na pana Dvořáka. Probrali toho ještě mnoho, než se rozloučili a
vrátili domů.

Doma už paní Karáskovou netrpělivě očekával kocour. Asi měl hlad, ale také už
byl možná zvědavý, co dobrého mu přinesla a nemohl se dočkat, až se po dobrém
jídle usadí na jejím klíně a ona ho bude něžně hladit.

*****

Paní Karásková si zrovna dovařila oběd, když zazvonil zvonek u dveří. Vypnula
sporák, utřela si ruce do utěrky a šla se podívat kdo to zvoní. Podívala se kukátkem
a na chodbě spatřila paní Novotnou. To ji překvapilo. Paní Novotná k ni chodí jen
když ji nese důchod. Odjistila obě zástrčky a dveře pomalu pootevřela.

„Co se děje pani Novotná? Vždyť dneska nejní důchod.“

„Důchod ne, ale přišlo vám nějaké rekomando, tak sem vám ho přinesla, aby ste
nemusila k nám na poštu.“

Paní Karásková přivřela dveře, odhákla oba řetízky a vpustila pošťačku do bytu.

„To se divím, kdo by po mě mohl něco chtít?“

„Podle razítka je to z televize.“

„Z televize? „ podivila se paní Karásková. „Ale co by po mě mohla chtít televize?!
Vždyť já televizi nemám a ani od nich nic nechci.“

„Já vím, ale podle razítka odesilatele to je televize.“

„No uvidíme, zatím se tady posaďte a já si skočím pro brýle.“

Když se vrátila s brýlemi, paní Novotná už měla na stole připravený formulář k po-
tvrzení převzetí rekomanda. Paní Karásková se posadila naproti, vzala obálku a po-
zorně si ji prohlédla.

„Nejdřív mi to tady podepište, ať na to potom nezapomeneme.“

Paní Karásková odložila obálku, přitáhla si k sobě formulář s propiskou a pečlivě se
podepsala tam, kde ji paní Novotná ukázala. Pak ji formulář i propisku vrátila, vzala
si obálku a znovu si ji pozorně prohlížela.

„Počkejte, já si skočím do kuchyně pro nůž, abych ji mohla otevřít.“

Po návratu z kuchyně obálku třesoucícma se rukama nervozitou opatrně rozřízla. Po-
malu vytáhla dopis, rozložila ho a místy potichu a místy nahlas, začala číst.

„Podle zákona... je povinen každý občan... platit koncesionářské poplatky.
Vzhledem k tomu, že jste ani po několika výzvách výše uvedené poplatky nezaplati-
la, bylo proti vám vedeno správní řízení. „

Paní Karáskové se zatočila hlava. Po krátké odmlce se zhluboka nadechla a pokračo-
vala ve čtení.

„Protože ani tohoto správního řízení jste se nezúčastňovala... Oznamujeme vám,

že vám byla udělena pokuta ve výši dvaceti tisíc korun. Uhrad'te prosím tuto částku do... Nebude-li tato částka uhrazena do uvedeného termínu, bude na vás uvalena exekuce.

Paní Karásková pustila dopis z třesoucích se rukou a zhroutila se do židle. Chvilí se nepřítomným pohledem dívala na udivenou paní Novotnou, a pak si znovu vzala dopis a potichu si ho začala ještě jednou číst.

„Ale vždyť já už dávno televizor nemám. A o tom, že musím i tak něco platit, nevím. Dokonce sem ani nedostala žádné upomínky. A ani pozvánku k soudu. Vždyť to víte.“

„To máte pravdu. O tom bych musela vědět. O těch poplatcích poslanci opravdu jednali, ale že už je schválili, to sem nevěděla. Jinak bych vám o tom řekla.“

„A co mám teď dělat paní Novotná? Vždyť já mám našetřeno akorát dvacet tisíc na pohřeb a s důchodem jen tak tak vyjdu.“

„S pohřbem si nedělejte starost paní Karásková. Když nebudete mít peníze, tak vás pohřbí na státní útraty.“

„Já vím. Šoupnou mě do díry a nechají to tak. Zafoukat větrem aby ušetřili.“

„Ale zaplatit to musíte, s tím nejsou žádné žerty. Já to znám z televize. Dneska vás za něco odsoudí aniž by vám dali vědět, a když se s něma budete soudit, tak prohlásí že pochybili, a zaplatit budete muset stejně! Na pořádného advokáta stejně nemáte, a bez něj nic nezmůžete!„

Paní Karásková seděla tiše na židli a se slzami v očích, jako by tomu stále nemohla uvěřit, koukala na dopis. Paní Novotná odešla do kuchyně, aby donesla paní Karáskové trochu vody a opět se posadila na své místo. Protože tušila, že v obálce s modrým pruhem nepřináší nic dobrého, omluvila se na pošť, že už ten den nepřijde. A tak spolu obě ženy seděly až do večera, aniž by promluvily jediné slovo. „Panelákové ticho“ narušilo jen spokojené vrnění kocoura, který se domáhal místa na klíně, nejdříve u paní Karáskové, a po té co neuspěl, také u paní Novotné, již se zzelelo i jeho, a tak si ho na klín vzala a hladila stejně něžně, jako to dělává paní Karásková.

Večer když se paní Karásková vzpamatovala z šoku, černých myšlenek a vrátila se opět do reality, poděkovala paní Novotné za to že s ní zůstala tak dlouho, a s ujištěním že bude v pořádku ji doprovodila na chodbu.

Hned se ještě domluvily, že druhý den Paní Karásková donese peníze na poštu a paní Novotná ji pomůže vyplnit složenku a poslat ty peníze. Potom zavřela dveře, a aniž by zavěsila řetízky, zastrčila zástrčky a zamkla, odešla zpět do pokoje. Vzala dopis, pomalu ho složila, vstrčila do obálky a schovala do malé skříňky na staré komodě, kde měla schované i osobní doklady.

Kocour už se toho večera pozornosti nedočkal. Paní Karásková mu v kuchyni pouze nasykala do misky krmení, nalila mléko a aniž by ho pohladila, zhasla světlo a odešla do ložnice.

V noci toho moc nenaspala. Tato, podle ní nespravedlnost, ji zasáhla tak hluboce, že většinu noci vzpomínala na uplynulý život, který nebyl zrovna nejlehčí, ale až do smrti manžela byl rozhodně krásný. Teprve k ránu, přemožena únavou, usnula.

Ráno vzala paní Karásková dopis, občanku, vkladní knížku na které měla veškeré úspory a nebýt toho, že se kocour sám vehementně domáhal pozornosti, odešla by, aniž by si ho všimla. Jen díky kocourově neodbytnosti se k němu sehnula a vzala ho do náručí. S kocourem v náručí zůstala chvíli stát u komody, a s pohledem upřeným na fotografii svého manžela si povzdechla.

„Tak vidíš Rudolfe, kvůli těm darebákům bych tady Macika nechala hlady. Škoda že tady nejsi. Ty bys to tak určitě nenechal. Asi by sme se museli zase stěhovat a tentokrát by nestačilo jen jiné město, ale ty bys s tím určitě něco udělal.“

Když dala kocourovi krmení, odešla do chodbičky, z věšáku vzala manželovu hůl, a teprve při pohledu na dveře si uvědomila, že je večer nezajistila, ani nezamkla. Nikak ji to však nevadilo. Rezignovala na celý svět.

„No a co!“, řekla si sama pro sebe. „Paní Novotná mi slíbila, že pokut se se mnou něco stane, tak si vezme Macika k sobě, a nikoho jiného už nemám. Konečně bych se zase setkala s Rudolfem. S ním sem byla vždycky šťastná.“

Otevřela dveře a vyšla na chodbu.

Právě když zamykala, zaslechla na schodech za sebou kroky. Byl to ten nový soused. Hned jak paní Karáskovou uviděl, usmál se na ní a slušně, jak bylo jeho zvykem, pozdravil. Odpovědi se však nedočkal. Zastavil se tedy a upřeně se na paní Karáskovou podíval.

„Stalo se vám něco? Dnes jste nějaká zamlklá a jak se dívám, také unavená?“ Paní Karásková se zhluboka nadechla, ale chvíli zůstala stát jako by přemýšlela co má říct.

„Ani se neptejte. Představte si, že mám zaplatit dvacet tisíc za to, že sem neplatila poplatky za televizor! Přitom já už léta televizor nemám a ani sem nevěděla, že něco musím platit.“

„To znám. To se stalo jednomu mému známému také. Dal to k soudu, ale nic nepořídil. Televize se omluvila za pochybení, že ho neupozornili že podle nového zákona musí platit i když nemá televizní přístroj, ale to prý stejně není jejich povinnost. A on musí zaplatit pokutu i soudní výlohy. To raději zaplaťte, nebo vás to bude stát ještě víc.“

„Zrovna to jdu zaplatit. Paní Novotná mi to taky říkala. Sem s ní domluvená, že vyberu peníze z knížky, a pak zajdu na poštu, a ona mi pomůže vyplnit složenku a peníze poslat.“

„Jestli chcete, tak já vás vezmu autem do banky a pomůžu vám poslat peníze rovnou z banky. Takhle by jste riskovala že vás někdo okrade.“

Nový soused udělal co slíbil a ještě odvezl paní Karáskovou na poštu, aby tam na

ni paní Novotná zbytečně nečekala.

Když všechno vyřídila, vydala se pomalu domů. Šla pěšky. Měla dost času a byl krásný letní den, tak si ho chtěla, alespoň na kolik ji to černé myšlenky dovolí, užít. Se zasmušilým obličejem procházela ulicemi, dívala se do výloh, kroutila hlavou tu nad vysokými cenami a jinde zas nad módou pro mladé. Ale jednou, když stála u obchodu naproti zastávce městské dopravy, připomnělo ji zasyčení dveří autobusu nešťastnou událost s panem Dvořákem a to že za nim od té doby ještě nebyla. Rozhodla se ho tedy navštívit.

Když našla, po krátkém bloudění starou městskou zástavbou jeho byt, zazvonila, ale nikdo neotevřel. Zkusila to ještě jednou a chvíli počkala, ale zase nikdo neotevřel.

Myšlenky paní Karáskové zase o něco víc zčernaly. Pomalu a jen neochotně se vyšourala z domu. Ke vchodu právě přišel nějaký muž. Když paní Karásková viděla že vchází do domu, vrátila se aby se ho zeptala na pana Dvořáka.

„Prosím vás, nevíte jestli je pan Dvořák doma?“

„Pan Dvořák je v nemocnici a asi už se dom nevrátí.“

„Jak to, stalo se mu něco?!“ vyděsila se paní Karásková.

„Upadl v kuchyni a udělal si přitom něco s nohou. A když jel autobusem do nemocnice, tak si to ještě zhoršil. V nemocnici se mu do toho dala sněť a tak mu uřízli nohu nad kotníkem. Já sem tam dneska za nim byl, zrovna ho zase připravovali na operaci. Musí mu ji prý uříznout až nad kolenem.“

Paní Karáskové se začernalo před očima a udělalo se ji mdlo. Nohy se ji začaly podlamovat, a nebýt toho, že se opřela o popelnici, asi by upadla. Soused pana Dvořáka k ni přiskočil a podržel ji.

„Paní, je vám něco?“

„Ale nic, jen se mi trochu zatočila hlava. Ale už je to dobré.“

„Vy pana Dvořáka znáte? „

„Ano, už dlouho. A taky sem byla u toho v tom autobuse. Ale neumře, že ne?“

Určitě ne. Doktoři tvrdí, že tím že mu uříznou nohu nad kolenem, to zastaví. Ale domů se stejně nevrátí. Už předtím než se mu to stalo, za nim byl nějaký chlapík, kvůli koupi jeho bytu. Tehdy ho neprodal. Ale teď mu ho chce prodat a z těch peněz si chce platit bydlení v domě s pečovatelskou službou. No to víte, sám s jednou nohou, na vozíku, v prvním patře, v domě bez výtahu, to by nešlo.“

„No to by opravdu nešlo. Tak Vám pěkně děkuji, já už půjdu. A nevíte kdy se za nim mohu zajít podívat?“

„V neděli a ve středu mají v nemocnici návštěvní dny. Nemusíte spěchat. Pan Dvořák si tam ještě nějaký čas poleží. Ale návštěva někoho známého mu určitě udělá radost! Není na tom teď zrovna nejlíp ani psychicky.“

Paní Karásková jela domů s ponurou náladou a hlavou plnou černých myšlenek.

Věděla totiž, že pan Dvořák je vášnivý turista a že rád chodíval na výlety. Ale s tím je teď konec.

„To na tom musí být opravdu zle. Ale když už myslí na prodej bytu a na to kde bude dál žít, tak to nemůže být tak hrozné. On byl vždycky plný optimismu a dokázal se rychle vyrovnat s nastalou situací. To já tak silná nejsem.“

Cestou nad tím vším neustále přemýšlela a spřádala různé varianty budoucnosti, a vůbec si nevšímala lidí a svého okolí, jak to jindy dělávala.

Když přicházela k domu, netušila, že špatným zprávám ještě není konec. U vchodu do jejich domu potkala paní Novákovou a pana Musila ze třetího patra. O něčem vášnivě debatovali, ale když přišla k nim tak přestali, jako by nechtěli aby věděla o čem se baví.

Jakmile ji ale paní Nováková uviděla, usmála se a začala halekat na celé sídliště, byl to takový její, dost nepříjemný zvyk.

„Dobrý den paní Karásková, tak kde pak jste byla?! Na výletě, na výletě?!“

„Dobrý den. Byla sem navštívit pana Dvořáka. Víte, toho s tou nohou jak sem vám onehdy vyprávěla. Ale nebyl doma. Je prý v nemocnici. Tu nohu mu museli uříznout. - Ale raději bych se bavila o něčem jiném. Mně je pana Dvořáka strašně líto a dneska už mám toho trápení až dost.“

„No to je strašně. Tak to aby sme vám ani neříkali, o čem sme tady mluvili.“

„A copak, někdo umřel?“

„Ale ne. Tak hrozné to zase nejní, ale vás to rozhodně nepotěší. No povídejte pane Musil.“

„Vy paní Karásková jezdíte taky nakupovat do toho supermarketu co já, že jo? Tak od prvního to budeme mít těžší a dražší. Město totiž zavádí ten, jak tomu oni říkají, Integrovaný systém dopravy. Kvůli tomu změní také Dopravní podnik linky městské dopravy.“

„Ale tím se má přece doprava zlepšit? „

„Ano, to oni říkají. Ale však znáte ty jejich řeči, těm můžete věřit asi tak, jako předpovědi počasí! Teď jedete prakticky přímo i když s jedním přestupem. Ale od prvního, pojedete stejnou linkou k nádraží, tam přestoupíte, protože odsud se ten autobus bude vracet, a budete pokračovat k nemocnici, což je úplně jiný směr, ale jinou možnost mít nebudete. Tam zase přestoupíte a pojedete k zimnímu stadionu, kde přestoupíte ještě jednou a odsud teprve pojedete přímo k supermarketu! Můžete trochu ušetřit, půjdete-li od stadionu pěšky, to už nejní tak daleko. Ale kvůli nákladnosti všech těch změn, Dopravní podnik zruší časové jízdné, slevy pro důchodce sníží a jízdné celkově zdrazí!

Po návratu do bytu si paní Karásková připadala zase o pár let starší. Stoupla si ke staré komodě a zadívala se na fotografii svého manžela.

„Tak vidíš Rudolfe. Já myslela že po svržení komunistů se nám bude žít líp, a

dokonce sem litovala, že si se toho nedožil. A ono je to zatím horší a horší.

*****

Při návratu paní Karáskové z návštěvy pana Dvořáka v nemocnici, u dveří jejího bytu stál nějaký muž. Nejdříve se zarazila a napadlo ji, že se otočí a odejde z domu ven, počkat až půjde nějaký soused. Nakonec se ale jen zastavila na odpočívadle, pod schody vedoucími k jejímu bytu.

„Hledáte někoho?“ zeptala se muže který se na ni ode dveří jejího bytu usmíval.

„Ano. Paní Karáskovou.“

„To sem já. Co mi chcete?“

„Potřebuju s váma něco projednat. Ale tady se to nehodí. Lepší bude, sednout si k tomu uvnitř bytu.“

„To nepůjde, protože já cizí lidi do svého bytu nepouštím.“

„Ale to je v pořádku, to vám chválím, dokonce to v budoucnu budu od vás vyžadovat.“

„Jak to myslíte?“ skočila mu do řeči paní Karásková.

Cizí muž se podivně zašklebil, jako by nevěděl co nato má odpovědět a neustále se přihloupě usmíval.

„No já sem totižovej majitel tohodle bytu. Náhodou, přes jednoho známýho na Městském úřadě sem se dozvěděl, že je ten byt k mání. Vy prej ho koupit nechcete a já měl nějaký peníze nazbyt a nevěděl sem do čeho je vrazit. Tak mi ten známej poradil, abych si ten byt koupil.“

Paní Karáskové se zatočila hlava a podlomily se jí nohy. Po krátkém zavravorání se opřela o zeď a sesunula se na schody. Když znovu přišla k sobě, neznámý muž se nad ní skláněl a něco jí říkal. Ale ona mu nerozuměla. Srdce ji zběsile bušilo, v uších ji podivně hučelo a bylo ji celkově tak slabo, že by se bez jeho pomoci ani neposadila. Chvíli na něj zírala rozostřeným zrakem a nechápala co se vlastně děje. Nakonec hučení v uších začalo pomalu ustupovat a paní Karásková zase slyšela co ji ten neznámý muž říká.

„Haló paní, ste v pořádku? Nejste nějak nemocná? Třeba na srdce, nebo tak něco? Nemám zavolat doktora? Já bych vás měl nerad na svědomí. Ještě by lidi řekli, že sem vám schválně něco udělal, abych se vás zbavil. A nic z toho rozhodně nechci. Já vás z toho bytu vyhodit nechci. Klidně tam můžete bydlet dál i s tím vašim kocourem. Já sem jen s vám přišel podepsat nájemní smlouvu a ujasnit si nějaký pravidla. Taky si chci ten byt prohlídnout.“

Zatím co se paní Karásková snažila popadnout dech, přemýšlela co ji to ten neznámý vlastně říká.

„Ale já o tom, že město chce ten můj byt prodat, nevěděla. A už vůbec o tom, že ho prodali. Před časem tady ty byty prodávali, to je pravda. Ale říkali, že i když si

ten svůj byt nekoupím, můžu v něm bydlet dál. A říkali, že budou-li na něj mít kupce, tak mi dají vědět. Ale já o ničem nevím.“

„No to je jejich chyba, že vám o tom nedali vědět. Jenže já ten byt koupil, zaplatil, a tak už s tím nic nenaděláte. Pro nás pro oba bude lepší, když se s tím co nejdřív smíříte. Podepíšeme nájemní smlouvu a je to. Vždyť o nic nejde.“

„Kolik vám budu platit?“

„To záleží na tom, jak ten byt vypadá. Já sem prozatím do smlouvy napsal, asi tak trojnásobek toho co ste platila do teď.“

O paní Karáskovou se znovu pokoušely mdloby.

„Kde bych na to prosím vás vzala? Vždyť já žiju jen z důchodu a i při tom co platím teď, jen tak tak vyjdu. A to teď zdražili jízdné a taky nákupy mě přijdou draž. Kdepak takové nájemné si nemůžu dovolit.“

„No vidím že se s váma asi jen tak nedohodnu. Tak tady máte smlouvy. Až je podepíšete, tak mi jednu pošlete. A peníze si nějak hold budete muset opatřit. To víte, já nejsu stát, abych si mohl na svejch investicích dovolit prodělávat. A upozorňuju vás, že ať to podepíšete nebo ne, platit nájem musíte od prvního!“

Nový bytný vrazil smlouvy paní Karáskové do ruky a bez rozloučení odešel. Ta zůstala osamocena sedět na schodech, jako opařená. Nevnímala ani kroky blížící se zdola po schodech.

Byla to paní Nováková. Viděla vyběhnout z domu cizího muže a tak se šla podívat, jestli někde něco neprovedl. V okamžiku kdy uviděla paní Karáskovou ji proběhly hlavou ty nejčernější myšlenky.

„Stalo se vám něco? Kdo to byl? Neudělal vám nic? Proč tady tak sedíte?“ zasypala paní Karáskovou otázkami, aniž by si počkala na odpověď, na jedinou z nich. Pak se na ni pozorně podívala a trochu sarkasticky, s poťouchlým úsměvem pronesla: „Vypadáte tak trochu jako sirotek, který se právě dozvěděl, že tím sirotkem je.“

Tato poťouchlá poznámka přivedla paní Karáskovou znovu k životu. Podívala se na paní Novákovou a podala ji smlouvy. Ta letmo papíry prohlédla, posadila se vedle ní, znovu prolistovala smlouvy a opovržlivě vyprskla. „Parchant jeden. Za takový peníze by ste mohla bydlet v nějakým lepším hotelu. A se vším komfortem.“

Na chvíli se odmlčela a pak se znovu, tentokrát však s lítostí v očích, podívala na paní Karáskovou.

„Co budete dělat. Tolik peněz přeci nemůžete platit. Kde by ste je taky vzala, že jo? Já bejt váma, tak to nepodepíšu. On ten byt koupil i s váma a tak musí respektovat nájemní smlouvu, kterou ste podepsala s městem. A tak vás nemůže nutit to nový nájemný platit. Ale fakt je, že dneska když máte peníze, tak můžete všechno. Ale zajed'te se radši na Městskéj úřad zeptat. Jistota je jistota.“

Po návratu do svého bytu se paní Karásková chvěla po celém těle. Poprvé v životě potřebovala hůl po svém manželovi k tomu, aby se o ní opřela. S kocourem otírají-

cím se jí o nohy, pomalu šouravou chůzí procházela z místnosti do místnosti. Rozhlížela se, chvějící se kostnatou rukou hladila starý nábytek a občas se zastavila u okna, ze kterého hleděla ven nepřítomným pohledem, zatím co její hlavou probíhaly vzpomínky na celý život, jako umírajícímu těsně před smrtí.

Ale ona ještě neumírala, ještě ne. Paní Karásková ještě nedopila svůj kalich hořkosti až do dna.

Když už byla unavená neustálým chozením, nasypala kocourovi krmení a nalila trochu mléka, které ale nejdřív zředila vodou. Kocour k zředěnému mléku čichl a pak se nechápavě na paní Karáskovou podíval.

„Jó Maciku, dou na nás zlé časy. Budeme se muset uskromnit.“
Sama se jen trochu napila vody a odešla si sednout na své oblíbené místo u okna, kde se zanedlouho ponořila do vzpomínek.

Vzpomínala na to, jak ve svém dětství žili v malé vesnici na břehu Labe. Hned za jejich domem a na kopcích protějšího břehu řeky, se rozprostíraly hluboké lesy. Vesnici tvořilo jenom několik domků, mlýn, pila a hospoda. Docela živě viděla před očima sedláky svázející obilí do mlýna a odvázející si domů mouku. Při této vzpomínce dokonce, jako by cítila vůni čerstvého domácího chleba.

Jako dnes viděla voraře splavující dřevo na pilu. Znovu cítila vůni dřeva a dýmu tabáku z dýmek vorařů, popíjejících pivo před hospodou.

Pro malé děti žijící ve vesnici to byl opravdový ráj. A tento ráj, nijak moc nenarušila ani válka. Snad až na ponuru náladu jejího vlastenecky založeného otce a ostatních sousedů a všude přítomný strach, který se však všichni snažili před dětmi skrýt. Ale oni ho stejně ani tak moc jako dospělí nepocíťovali a zdálo se jim, že jejich vesnice, je to nejlepší místo na světě.

Opravdový konec krásných časů přišel až po válce, když se po vsi rozneslo, že se na řece bude stavět přehrada a vesnice bude zaplavena. Ještě nějaký čas se nic nedělo, ale pak jednou přinesl pošťák úřední dopis. Otec ho se strachem v očích, třesoucíma se rukama otevřel a po chvíli mlčení řekl.

„Tak a je to tady. Musíme se vystěhovat.“

„A kam?“, zeptala se maminka.

Otec zalpal po dechu a odpověděl: „Do města. Dostaneme tam byt.“

Do města se nikomu z rodiny a ani sousedů nechtělo. Byli zvyklí na vesnický život a nedovedli si představit co tam budou dělat. Děti od dospělých o městě le-dasco slyšely a tak to z počátku braly jako nové dobrodružství, ale při pomýšlení na to, že už nikdy neuvidí tento svůj ráj, se jim také moc nechtělo. Rodiče to ten den ještě dlouho probírali a nakonec se rozhodli, že do města nepůjdou. Později se odstěhovali zase na vesnici. Teta co bydlela také na vsi, u Mostu, jim napsala, že se tam dá pořídit levně domek a že tam mohou rodiče pracovat v zemědělství.

Domek koupili krásný. Nebyl moc velký, ale měl zahrádku a oplocený dvorek.

Hned jak rodiče začali pracovat, otec se pustil do oprav a zanedlouho byl ze starého domku nádherný „nový domov“. Paní Karásková zde chodila do školy a později se v Mostě vyučila. Zde také potkala svého muže.

Ale ani tento domov ji nezůstal domovem na vždy. Kvůli těžbě uhlí museli opustit i tento dům a raději se odstěhovali přece jen do města. Otec už nechtěl opravovat dům, který nakonec bude muset zase opustit.

Avšak ani potom co se vdala, neměla klid. Vzala si hrdého čestného muže, díky čemuž strávila život hledáním práce, bytů a stěhováním.

Ale i přesto prožila krásný život. S manželem doufali, že alespoň v důchodu si užijí klid. Jenže manžel zemřel ještě dřív, než se dožil důchodového věku. A ji, jak se zdá, toho klidu také nemá být dopřáno.

Druhý den se paní Karásková vydala na Městský úřad. Po přemítání o životě z předešlého dne, byla rozhodnuta jim to tam pořádně vytmavit.

Nejdříve trochu bloudila po budově úřadu, protože se v rozčilení nedokázala s úředníky domluvit co vlastně chce, a ti ji posílali z jedné kanceláře do druhé. Nakonec ji poradil nějaký muž, který sice na úřadě nepracoval, ale měl s městem již několik let jakési spory, a tak to zde dobře znal.

Paní Karásková nejdříve zaklepala, ale nikdo se neozval. Zkusila to ještě jednou, a zase nic. Vzala tedy za kliku, dveře otevřela, ale asi třicetiletá úřednice, která seděla uvnitř, si ji ani nevšimla. Paní Karásková tedy pozdravila. Avšak úřednice, aniž by odpověděla na pozdrav, dál ťukala do klávesnice počítače. Teprve po hodné chvíli, aniž by odhlédla od obrazovky počítače, se stroze zeptala:

„Co potřebujete?“

Paní Karásková, rozčilená chováním a nepříjemným tónem, s jakým s ní úřednice mluvila, ještě víc než když přišla, začala na úřednici křičet:

„Vy ste prodali můj byt a nedali ste mi o tom vědět! „

„Pani, zaprvé na mě přestaňte křičet, a za druhé, nechápu jak by sme mohli prodat váš byt.“

„To nebyl můj byt, ale já sem v něm bydlela.“

„Tak že ten byt patřil městu?“

„Ano.“

„Ale potom nevím o co vám jde. Město má právo byty prodávat podle vlastních potřeb. A když jsme ho prodávali, určitě jste od nás dostala nabídku k odkoupení.“

„To ano, ale taky ste slíbili, že nájemníci kteří si byt neodkoupí, dostanou včas věděť, najde-li se na jejich byt kupec, aby si mohli najít nějaké jiné bydlení.“

„Však to také děláme.“

„Ale já sem žádné oznámení nedostala a včera za mnou přišel nový majitel a chce po mě za nájem třikrát tolik, co sem platila do teď. A já tolik dát nemůžu.“

„Kde bydlíte? Řekněte mi adresu.“

Paní Karásková ze sebe vykoktala adresu a úřednice zase začala ťukat do klávesnice.

„Ano, to je v pořádku, ten byt je prodaný. A mám zde poznámku, že jsme vás o prodeji informovali a nabídli vám byt ještě jednou k odkoupení. Když jste v patřičně lhůtě nereagovala, tak jsme byt prodali jinému zájemci.“

„Ale já sem žádné oznámení nedostala. A kde bych vzala peníze na byt. Vždyť já nemám ani na to trojnásobné nájemné.“

„Je možné že se to ztratilo na poště, ale s tím mi nemůžeme nic dělat. My přece nemůžeme poštu kontrolovat, jak její zaměstnanci odvádí svoji práci. A ani s tím nájemným vám nemohu pomoci. Byt je prodaný a tak si nájemné musíte dohodnout s novým majitelem bytu. Do toho nemůže město nijak zasahovat. No a to je asi všechno co vám k tomu mohu říct. Tak že sbohem, já nemám na starost jen vás!“

Když úřednice domluvila, otočila se zpět k počítači a víc si paní Karáskové nevšímal.

Ta zůstala chvíli bezradně stát, ale když si ji úřednice nevšímal, tak odešla. Na chodbě si zesláblá rozčilením a bezradností sedla na lavičku a snažila se uklidnit a přemýšlet co dál.

Nakonec se vydala za panem Dvořákem do nemocnice. Věřila, že on ji poradí.

Chvějícím se hlasem panu Dvořákovi vylíčila co se jí stalo. Pan Dvořák ji politoval a nakonec i poradil.

„To je mi opravdu líto. Kdyby ste se to dozvěděla dřív, mohl sem vám pronajmout ten svůj byt, ale na to už je, jak víte pozdě. Levný byt seženete těžko. Zkuste nějaký domov důchodců. Dnes už sou hezky zařízené a o lidi je v nich dobře postaráno.“

Myšlenka na Domov důchodců se paní Karáskové nelíbila. I když se chtěla, až se o sebe nedokáže sama postarat, do nějakého nastěhovat, teď na to ještě nebyla připravena. Přemýšlela o tom celou cestu domů a ani v noci ji tato myšlenka nedala spát. Nakonec usoudila, že nemá jiného východiska a rozhodla se, že hned druhý den se do nějakého pojede podívat.

*****

Hned po příchodu do zahrady Domova důchodců, uviděla paní Karásková své, možná budoucí, sousedy - spolubydlící. Náladu ji to moc nezlepšilo. Stařenky a staříci šourající se o holích po zahradě si ji vůbec nevšímal. Jejich nepřítomné pohledy, se jako by soustředily na vzdálené cíle jejich cest.

Vešla do budovy. Najít kancelář nebylo těžké. Dveře kanceláře zahlédla hned naproti vstupním dveřím, na konci chodby. Než stačila udělat pár kroků, z jedné dveří po pravé straně vyšla nějaká žena. Nevypadala na obyvatelku Domova, na to

byla příliš mladá.

„Dobrý den. Prosím vás, já se jdu zeptat, jestli bych tady mohla bydlet. Ale nejdřív si to chci trochu prohlédnout.“

„Dobrý den. Tak to jste narazila na tu pravou. Já vás zde ráda provedu a všechno vám vysvětlím. Jsem totiž ředitelka tohoto krásného Domova.“

„Já sem si říkala hned, že ste na to, aby ste tady bydlela, trochu mladá a oproti těm lidem venku, usměvavá.“

„To že se ti lidé venku nesmějí neznamená, že se tu mají špatně. Někteří naši obyvatelé jsou prostě starší a už nemají tolik elánu. Přišli sem, aby zde dožili své životy v klidu a aby se o ně někdo postaral, když sami už to neovládou. Ale jsou zde i mladší a zdatnější, jako vy. Mezi nimi si jistě najdete nové přátele. Ale pojďte ven, já vám to tu ukážu.“

Vyšli ven a obešli budovu přední zahradou, šourajícimi se staříky zahalenou do ponuré nálady, až do zadní zahrady. Zde to bylo opravdu na první pohled krásnější. Celou zahradu pokrývaly krásné květiny a úhledné záhonky zeleniny. U písčitých cestiček a na malých prostranstvích stáli lavičky a stolky. U některých stolků hráli pánové šachy, zatím co dámy pracovaly na záhoncích květin a zeleniny. Za některými obyvateli přijely rodiny a tak se zde jen tak procházeli a povídali si.

Tato ukázka života v Domově, paní Karáskové přece jen náladu trochu vylepšila. Potom ji paní ředitelka ukázala pokoje, společenskou místnost a také kuchyň, kde mohla dokonce ochutnat dílo zdejší kuchařky.

„Tak vidíte že to tu není tak strašné, jak se vám na první pohled zdálo. Pořádáme zde i různé společenské akce, takže si určitě každý přijde na své. A máte-li dost velký důchod, aby vám po zaplacení pobytu něco zbylo, můžete si zajít ve městě do kavárny, nebo do kina. Také máme slušně vybavenou knihovnu.“

Paní Karáskové se v Domově začínalo docela líbit, když vtom si vzpomněla na svého kocoura.

„Máte to tady opravdu krásné, ale nevidím tady žádné zvířátka. Víte, já mám doma kocourka, a s tím bych se jen nerada loučila.“

„Bohužel, kocourka si sem vzít nemůžete. Mi víme že by kočička nebo nějaký ten pejsek udělal našim obyvatelům radost, ale oni po sobě nechávají nečistotu, víte co myslím, a na neustálé vyměňování písku na cestách, čištění trávníků a hlíny záhonů, nemá domov peníze. A hygienické předpisy jsou přísné. Zkoušeli jsme to s andulkami, ale někteří obyvatelé domova si stěžovali že strašně křičí, a tak jsme je dali pryč. Já vím že to pro vás bude těžké, ale kocourka musíte někomu darovat.“

Paní Karásková znovu posmutněla. Dát Macika pryč? Vždyť ji dělal společnost, většinu času posledních několika let života.

„Dát pryč Macika pro mě bude opravdu těžké. Tak já si to ještě promyslím. Nájem který po mě chce nový majitel bytu si nemůžu dovolit platit a jiný byt asi neseženu, takže mi asi nic jiného nezbude.“

„Ale dlouho se nerozmýšlejte. Máme jen omezený počet míst, a později bychom vás třeba nemohli přijmout.“

Paní Karásková znovu prošla ponuře naladěnou přední zahradou a vyšla ven na ulici. Tam se na chvíli zastavila a přemýšlela co dál.

„Půjdu do parku, trochu si dobýt baterie. Se špatnou náladou těžko vymyslím něco dobrého.“

Pohlédla na zastávku městské dopravy, ale nakonec se rozhodla jít pěšky. Cestou si uspořádala myšlenky a také se troch smířila s tím, že bude muset dát Macika paní Novotné.

Lavičky naproti dětskému hřišti byly prázdné. Nikdo si nepotřeboval dobít baterie. Nikdo si nepotřeboval popovídat. Nikdo si v parku nepotřeboval odpočnout. A tak tam paní Karásková seděla sama a při pohledu na hrající si děti se zasnila a vzpomínala na své dětství.

Jako malá neměla paní Karásková takové vymoženosti jako mají dnešní děti. Žila v malé vesničce kde nebyla škola a ani v té době neexistovala školka. Rodiče museli hodně pracovat aby uživilí rodinu a tak neměli na děti moc času. Děti neměly ani tolik hraček jako ty dnešní. Jen nějakou tu hadrovou panenku a nebo dřevěné figurky zvířátek, které jim rodiče koupili na pouti a nebo šikovný tatínek nebo strýček vyřezal. Takže při jejich hrách, hodně záleželo na fantazii.

Protože bydlely u vody, často si také právě u ní hrály. Na břehu řeky stavěly hrady z naplaveného písku, malé přehrady do kterých pak pouštěly, v mokřinách nalovené pulce, po vodě pouštěly kůrové lodičky z kůry borovic a nebo malé vory postavené z klaciků a svázané stébly trávy, jejichž stavbu odkoukaly ze skutečných vorů, které sem splavovali voraři na místní pilu. Oblíbenou zábavou děvčat bylo vití věnců a hra na princezny. Kluci se pro změnu měnili v pohádkové rytíře, bojující s draky. Ale také rády poslouchaly vyprávění vorařů, nebo sedláků příjíždějících s obilím do mlýna.

Paní Karásková jako dítě, ráda běhala bosá po loukách a smála se lechtání trávy na chodidlech, nebo se brouzdala chladivou říční vodou. Na okrajích okolních lesů hnízdilo hojně ptáčků a tak často pozorovala jak vylepšují svá hnízda, nebo krmí mladé.

Když začala chodit do školy, bavilo ji učit se číst a psát. Nevadilo ji ani, že škola je až v několik kilometrů vzdálené vesnici. Protože cestou tam i domů, mohla dělat co se jí zlíbilo a užívala si své volnosti.

V zimě to bylo trochu horší. Často se musela brodit hlubokým sněhem a někdy se do školy ani nedostala. Ale jindy ji zase někdo svezl na saních tažených koňmi.

Po návratu ze školy si ještě užila trochu sánkování, koulování, klouzání na řece a stavění sněhuláků. Ale protože byla brzo tma, trávila hodně času doma, poslou-

chánil vyprávění dospělých. Ti ji a dalším dětem ze sousedství, které se u nich nebo u některých sousedů spolu s dospělými scházely, vyprávěli pohádky a dokonce jeden místní truhlář vyřezal loutkové divadlo, se kterým jim potom hrával pohádky.

Dětství prožila opravdu krásné a bezstarostné, ale o to víc ji teď připadalo, že ji osud za tu bezstarostnost trestá.

Přemítáním o svém dětství, strávila paní Karásková velký zbytek dne. Ani si nevěšila, že děti už na hřišti nejsou. A z rozjímání ji vlastně vrátil zpět do reality, teprve hlad. Snědla si tedy malou svačinku, kterou si sebou brala pokaždé, když nevěděla kdy se vrátí a vydala se domů.

Doma si při pohledu na kocoura vzpomněla na své rozhodnutí odejít do domova důchodců a přišlo ji ho líto. Rozhodla se tedy, svůj odchod ještě odložit.

Vždyť přece smlouvu s vyšším nájemným ještě nepodepsala a nový majitel bytu ji k tomu ani nemůže nutit. A třeba se s ním ještě nějak dohodne a nebo ji pomůže najít byt, s nižším nájmem.

Uplynulo několik měsíců a paní Karásková pomalu zapomněla na nepodepsanou nájemní smlouvu i na plánovaný odchod do Domova důchodců, když jednoho dopoledne zazvonil zvonek u dveří jejího bytu.

Paní Karásková se jako obvykle nejdřív podívala do kukátka, aby viděla kdo to k ní jde. Za dveřmi stál cizí, asi padesátiletý muž, v obleku a bílé košili.

„Kdo to může btjt? Vypadá jako nějaký úředník,“ pomyslela si.

Po chvíli váhání odemkla, odsunula obě zástrčky, ale řetízky nechala zajištěné. Potom opatrně a tak trochu se strachem pootevřela dveře a zeptala se: „Koho hledáte?“

„Hledám paní Karáskovou. To ste vy?“,

„Ano to sem. A co mi chcete?“

„Já jsem exekutor a mám zde příkaz k zabavení majetku, kvůli neplacení nájemného.“

„Tak to ste nějaký podvodník! Já nájemné řádně platím!“ vykřikla paní Karásková a zabouchla mu dveře před nose.

„Ale já jsem skutečně exekutor! A jsem zde úředně!“ křičel na chodbě úředník a mával přitom před kukátkem nějakým papírem, zatím co paní Karásková spěšně zajišťovala dveře zástrčkami.

„Zde mám příkaz k zabavení majetku! Podívejte se! „

Po chvíli přestal mávat papírem a začal vyhrožovat.

„Okamžitě otevřete a pusťte mne dovnitř ať mohu provést výkon, nebo budete litovat! To co děláte je maření úředního výkonu a vy se tak dopouštíte trestného činu! Jestli mne okamžitě nepustíte dovnitř, tak zavolám policii.“

Paní Karásková zatím stála za dveřmi a trásla se strachy. Ohlédla se po holi. Ne

protože by ji chtěla použít na dotěrného úředníka, ale proto, že cítila jak ji opouštějí síly. Sundala hůl z věšáku a pomalu se s její pomocí došourala do pokoje, kde si sedla na židli. Úředník ještě chvíli za dveřmi lamentoval a pak ztichl. Paní Karásková si zatím vzpomněla na nepodepsanou nájemní smlouvu a uvědomila si, že kdyby to byl skutečně nějaký podvodník, tak by tak nekřičel na celý dům. Hlavou se ji honily černé myšlenky a po těle ji bylo střídavě horko a zima. Za chvíli uslyšela před domem zastavující auto a několikrát bouchnutí dveří. Nesrozumitelný hovor a hlasité kroky, blížící se po schodech ustaly u dveří jejího bytu. Paní Karásková seděla tiše a čekala co se bude dít dál. Po krátkém tichu se ozvalo zazvonění.

Ten zvuk jako by ji projel celým tělem. Nežli se vzpamatovala z děsivého zazvonění, ozvalo se dunivé bouchání na dveře.

„Jménem zákona otevřete! Tady je policie! Jestli neotevřete, zavoláme na to zámečníka a vy to budete muset zaplatit!“

Paní Karásková seděla na židli jako přibitá. Hrůzou se nemohla ani pohnout. Vtom uslyšela za dveřmi hlas paní Novákové.

„Nekřičte tolik. Však ona vám otevře. Chvilu počkejte, má z vás asi strach. A co vlastně provedla, že tady tak vyvádíte? Vždyť to je taková slušná paní. Co tady bydlí, nikdy s ní nebyly žádné problémy.“

Po chvíli se přece jen trochu vzchopila a opíraje se o hůl, nábytek a stěnu v chodbice, se došourala ke dveřím. Třesoucíma se rukama odemkla, odstrčila zástrčky a pootevřela dveře. Za dveřmi stál, jak očekávala, exekutor, policista, paní Nováková, ale také spoustu dalších obyvatel domu. Když je paní Karásková uviděla, zatočila se jí hlava a sesula se podél stěny vedle dveří.

K vědomí přišla znovu až o hodnou chvíli později. To už byla exekuce v plném proudu. Exekutor ani nečekal až se probere a hned začal zabavovat její nábytek. Vzal veškerý starý nábytek, který měla ještě po rodičích, kromě manželské postele na které právě ležela.

„No to je dost. Tak vstáváme paninko. Už toho maření úředního výkonu bylo dost. Už čekáme jen na tu postel. Stejně jsou to všechno jen staré krámy, takže budete ráda, když z jejich prodeje uhradíme celý váš dluh!“ ozval se exekutor, když zahlédl že se paní Karásková probírala. Pak kývl na dva muže v montérkách, stojící v rohu ložnice, aby odnesli i tu postel.

„Tu postel ne. Tu ji, podle zákona musíte nechat!“, ozval se ode dveří policista, který, jak si paní Karásková všimla, choval jejího kocoura. Exekutor se na něj usklíbl a pronesl: „Ale o tom co se zabaví rozhodují já, pane nadstrážmistře.“

„Ale i vy musíte dodržovat zákony. A věřte, že toto není má první exekuce a tak o tom něco vím. Takže ta postel tady zůstane!“,

Paní Karásková si sedla na okraj postele a teprve teď uviděla tu spoušť. V ložnici zůstala jen její svatební fotografie na zdi a postel. Pryč byla i stará vyřezávaná šatní

skříň. Šaty i ložní prádlo leželo naházené na podlaze. Exekutor šlapal po několika starých fotografiích její rodiny. Album, ve kterém fotografie bývaly, pravděpodobně zabavil také, protože se mu zdálo „bezcné“.

Znovu se ji zatočila hlava. Jeden z mužů v montérkách si toho všiml a zeptal se ji, jestli nemá zavolat doktora. Na to jen zavrtěla hlavou, a zůstala sedět.

Mezi tím, odvedl exekutor policistu do vedlejšího pokoje a něco si tam šeptali.

„Tak to je všechno! Pánové jdeme, tu postel tady můžete nechat!“ zavolal po chvíli exekutor.

Policista se vrátil do ložnice a podal paní Karáskové kocoura.

„Je mi líto, ale zákon je zákon,“ řekl a odešel.

Paní Karásková už jen zaslechla klapnutí dveří. Zůstala sama. Chvíli seděla na posteli. Potom položila kocoura na postel a opatrně vstala. Nejdříve se sehnula pro rodinné fotografie a potom pomalu přešla do vedlejšího pokoje. Tam zůstalo jen několik obrázků, zarámovaná fotografie pana Karáska, malý stolek se čtyřmi židlemi a na něm ležela krabička s osobními doklady paní Karáskové. Ostatní věci ze staré komody ležely na podlaze. V chodbičce, „šílený exekutor“ jinak nežli šílenstvím se jeho řádění nedá nazvat, sebral botník na kterém paní Karásková sedávala když se přezouvala a dokonce i věšák. Hůl po panu Karáskovi ležela na podlaze, stejně jako svrchník a boty. Jen kuchyňka unikla pozornosti novodobého piráta, a nebo se mu zdálo staré porcelánové malované nádobí moc málo bezcné.

Po prohlídce bytu se vrátila do pokoje, stoupla si před zarámovanou fotografií svého manžela a povzdechla si.

„Tak vidíš Rudolfe jak jsem dopadla. Už se chovají jako komunisti.“

Pohlédla na věci které bývaly ve staré komodě a pomalu začala uklízet.

Týden po exekutorově loupežném tažení, přinesla paní Novotná paní Karáskové důchod a nestačila se divit. Paní Karásková ji otevřela bez obvyklé procedury a hned ji pozvala dál. Když paní Novotná uviděla skoro prázdný byt, úplně se vyděsila. Paní Karásková ji vylíčila co se stalo a ta nevěřila vlastním uším.

„Ale to takhle nemůžete nechat. Musíte se bránit. Vy tu smlouvu podepsat nemusíte, a když jste ji nepodepsala, tak vám nemůžou sebrat majetek.“

„Jak vidíte tak můžou. Kdyby žil manžel, ten by to tak nenechal, ale já už nemám sílu se bránit. Já už chci od života nechci nic jiného, než v klidu dožít. Byla sem se znova zeptat v tom domově, a prý mají jedno místo volné, tak sem se tam zapsala. Od prvního tam budu bydlet. Ale potřebuji abyste si vzala Macika, toho si tam vzít nemůžu.“

„A to víte že si ho vezmu. Ale měla by ste si to ještě rozmyslet.“

Druhý den se paní Karásková vydala jako obvykle na nákupy. Tentokrát však šla bez hole a dokonce i bezdomovce hrabajícího se v kontejneru, minula bez po-

všimnutí. Paní Novákovou stojící v tu chvíli u okna, při pohledu na tu změnu, polil chlad. Uvědomila si, že se s paní Karáskovou něco děje.

Také bezdomovec zůstal stát jako opařený a s nostalgií v očích se díval za paní Karáskovou, jako by tušil, že ji vidí naposledy a už teď se mu stýskalo po jejich rituálu.

Když přišla k supermarketu, překvapila ji spousta lidí stojících před vchodem. Zeptala se jednoho muže co se děje.

„Mají nějakou akci. Levnou elektroniku, kola a taky oblečení. Ale kvůli technickým problémům, budou otvírat později.“

Během půl hodiny kterou tam stála, se paní Karásková ocitla, díky neustále přicházejícím lidem, uprostřed nervozního davu nedočkavých lidí.

Jeden okamžik proběhla davem vlna vzrušení. Než-li si paní Karásková stačila uvědomit co se stalo, dav se pohnul vpřed a strhl ji sebou. Hned za vstupními dveřmi se lidé rozprchli a díky náhlému uvolnění stísněných těl, paní Karásková upadla na zem. Lidé chtiví levného nákupu do bezmocné a nevinné oběti davového šílenství kopali, šlapali po ni, a dokonce, muž který přes ni upadl, po té co ji šlápl na nohu, utrousil několik sprostých nadávek.

Po té co ustalo dupání, zůstalo ležet na podlaze obchodu a před ním, po běsnícím stádu zákazníků supermarketu, jen několik bezvládných těl.

Paní Karásková ležela takřka nehybně na zemi. Po překonání šoku, ještě chvíli sbírala síly aby mohla vstát. Při prvním pokusu o opětovné získání vlády nad svým tělem ji projela nohou ukrutná bolest a při pádu zpět na podlahu se zachytila ramene, právě kolem procházejícího člena ochranky supermarketu. Muž však sebou prudce trhl a paní Karáskové, při pádu zpět na zem, zůstala v ruce jen výložka z jeho košile. Muž „zákona“, rozhodně však žádný samaritán, se při pohledu na poškozený oděv proměnil v lítou šelmu.

„Ty stará krávo! Dívej se cos udělala! Já tu košilu budu muset zaplatit, a myslíš si že kradu?! Když se neudržíš na nohách, tak nelez mezi lidmi! Škatule jedna!..“

Poté, co se sehnul k paní Karáskové a vytrhl ji z ruky utrženou výložku, s žalostným výrazem v obličeji, osahávajíc si poškozenou košili, odešel.

Paní Karásková se pokusila zvednout ještě jednou. Nejdříve se po čtyrech doplazi-la k řadě košů a po nich se pomalu vyšplhala nahoru. Nejhorší bolest pomalu ustala a tak opíraje se o košík, konečně vyjela na nákup. Smutně bloudila uličkami mezi regály se zbožím a s nostalgií v duši se jen těžko, i přes hrůznou událost, kterou jen tak tak přežila, smířovala že je to jeden z posledních nákupů. V Domově už na nákupy jezdit nebude. Tam ji dají všechno co bude potřebovat. Ale pohled na to množství věcí, které za jejího mládí nebyly, ji bude scházet.

S plným košíkem, a však ne tak plným jako dřív, protože teď když je složitější doprava by se ji špatně cestovalo, odjela k pokladně. U pokladny dobře sledovala ceny naskakující na displeji, aby ji pokladní nepočítala vyšší ceny. Několikrát už se ji

stalo, že věci které si koupila byly v akci za sníženou cenu, ale u pokladny chtěli mnohem víc. Po každé když se to stalo, musila stejně zaplatit cenu kterou si řekli, ale tentokrát nezaplatí. Za to co se jí dnes stalo, a hlavně musí přece šetřit.

Tentokrát se jí to stalo zas a tak paní Karásková pokaždé pokladní upozornila a předražené věci si nedala do tašky, ale nechala je ležet na pokladně.

„Tyhle věci přepočítejte ještě jednou, ty mají podle cenovek jinou cenu než jste počítala!„

„Cenovky mě nezajímají. Ceny veškerého zboží jsou v počítači a pokladna je načítá podle čarového kódu. S tím já nic nenadělám,“ odpověděla chladným hlasem pokladní.

„Ale já vám zaplatím jen ceny který sou na cenovkách. Skoro po každý když sem přijdu nakupovat, mě takhle ošidíte. Tentokrát už se ošidit nenechám. Kde na to mám pořád brát?!“

„Pani, zaplaťte co sem vám namarkovala a nezdržujte. Podívejte se co za vámi stojí lidí.“

„Nezaplatím, dokud mi nenapočítáte správné ceny!“

„Tak já na vás zavolám ochranku!“

„Zavolejte si koho chcete! Já vám to stejně nezaplatím!“ bránila se tvrdošíjně paní Karásková.

Zatím co pokladní volala pomocí mikrofonu ochranku, ve frontě za paní Karáskovou to začínalo vřít. Žena stojící hned za ní ji dokonce okřikla, že když na ty věci nemá, tak ať si je nekupuje.

Za chvíli přišel muž, kterému paní Karásková utrhla výložku.

„Tak co se tady děje?!„ zařval a rozhlížel se okolo sebe, aby se pokochal pohledem na bojící se lidi. Avšak kromě paní Karáskové, se nikdo nebál.

„Tady pani nechce zaplatit!„ odsekla pokladní a ukázala na paní Karáskovou. Strážnému se při pohledu na ní rozšířili zorničky a jeho obličej zbrunátněl.

„To ste zase vy?! Tak vám nestačí že napadáte veřejné činitele! Vy chcete ještě krást?! No tohle už vám jen tak neprojde ! Vemte si ty věci a podťte se mnou!“ Chytl paní Karáskovou za rukáv, a než stačila cokoli říct na svojí obranu, odvedl ji pryč.

Nikdo z lidí stojících za ní, se jí ani slovem nezastal. Jen si oddechli že se fronta konečně pohne dál. Pokladní okamžitě začala počítat zboží další zákaznici, a ta se sní hádala, že jí účtuje jiné ceny než jsou na cenovkách.

To už ale paní Karásková neslyšela, protože ji strážný vlekl pod dohledem zvědavých zákazníků, do místnosti které říkal čekárna.

Cesta uličkami obchodu se jí zdála nekonečná. Při pohledech ostatních nakupujících se strašně styděla, protože si připadala opravdu jako zločinec.

Když ji strážný dovlekl k oné čekárně, otevřel dveře a stejně brutálně jak ji táhl až tam, s ní smýkl do místnosti.

„Tak a tady si počkáte na policii!“ zařval strážný a zabouchl dveře.

Paní Karásková zůstala stát mezi rozsypaným nákupem, uprostřed malé místnůstky, třesoucí se po celém těle. Díky hrůze kterou prožívala, si ani neuvědomovala bolest nohy. Po chvíli ji začaly opouštět síly a tak se rozhlédla po nějaké židli. Žádná tam však nebyla. Jen u pravé zdi, bylo malé betonové sedátko. Nákup nechala ležet na podlaze, usedla a znovu se začala rozhlížet po místnosti.

Malá chladná místnost neměla žádné okno, na zdech nevisel ani jeden obrázek a dveře dokonce neměly kliku. Na konec si všimla ocelového kruhu, visícího na zdi hned vedle sedátka.

„A co je tohle? Vždyť na takové se uvazují v kravíně krávy!“ řekla si sama pro sebe a v ten samý okamžik se otřásla chladem, jako by na ni sáhla samotná smrt. UVědomila si, že tohle nevypadá ani trochu jako čekárna, ale jako vězeňská cela, z minulého režimu. Srdce se jí sevřelo a z očí ji vytryskly slzy.

„Pane Bože, čeho sem se to dočkala. Copak sem něco ukradla, že sem zavřená jako nějaká kriminálnice?„

Slzy ji ztékaly po vrásčité tváři a tlukot jejího srdce se rozléhal po celé místnosti. Paní Karáskové se udělalo nevolno a tak se opřela o zeď a zavřela oči. Vyčerpaná stresem hned usnula.

Vzbudili ji až kroky blížící se k místnosti. Dveře se prudce otevřely a v nich stál opět ten protivný strážný.

„Seberte si ty krámy a poděte se mnou!“ zařval až to v malé místnosti zadunělo. Paní Karásková se pomalu zvedla, klekla si na jedno koleno a začala sbírat rozházené věci.

„Dělejte, dělejte, na tohle nemám čas!“ znovu zařval strážný. Když to posbírala, odvedl ji do nějaké kanceláře. Prosklenou stěnou s vytaženými žaluziemi, zahlédla ve vedlejší místnosti policistu a nějakého muže v obleku. Oba se zjevně dobře bavili. Strážný vešel k nim do místnosti a něco jim řekl. Paní Karásková neslyšela co, ale všichni tři se začali hlasitě smát. Chvíli ji nechali stát samotnou a dál se bavili.

Zatím co čekala na své trýznitele, rozhlížela se po místnosti a přemýšlela, co s ní bude. Všimla si hodin visících na zdi a uvědomila si, že v cele strávila víc než tři hodiny.

Když policista dopil kávu, přešli do místnosti kde na ně čekala paní Karásková.

„Tak vám se zachtělo krást?“ zeptal se policista.

„Já sem nic neukradla! Já sem jen nechtěla zaplatit vyšší cenu, než je uvedená na cenovkách. To oni chtěli okrást mě!“ křičela chvějícím se hlasem paní Karásková.

„Pani nekřičte. Já sem se na celou věc informoval, a tady pan ředitel mi řekl, že ceny na cenovkách sou jen orientační. Platí ceny, které sou v počítači pokladny. Ale nebudeme to zbytečně protahovat. Já musím chytat skutečné zločince a né důchodce, kteří si chtějí žít na vysoké noze i přes to, že na to nemají. Pan ředitel na vás nebude podávat trestní oznámení, tak že to budeme brát jenom jako přestupek. Mí sme

v tom smyslu sepsali protokol, tak si ho přečtete a podepište. Já to dám k projednání Městskému úřadu a oni už si to s vama vyříkají.“

Paní Karásková viděla že s nimi nic nepořídí, a tak protokol podepsala, aniž by si ho přečetla.

„No vidíte, tady máte kopii protokolu, a můžete jít. Ale ty věci co máte v taškách musíte u pokladny zaplatit.“

Paní Karásková odešla a u pokladny zaplatila bez protestů, co ji pokladní namar-kovala.

Po odchodu ze supermarketu odešla k dětskému hřišti, ale tentokrát ji pohled na malé děti baterie nedobil. Děti na ohrazeném pískovišti ji připadali jako ve vězení. V některých viděla arogantní státní úředníky a v jiných zase jejich budoucí oběti.

Domů se vrátila zbíta, ponížena a bez chuti k životu. Nákup položila v kuchyni a odešla si sednout do pokoje. Téměř vyhaslýma očima se dívala na fotografii svého manžela a bezmyšlenkovitě hladila spokojeně vrnicího kocoura.

Asi za dva týdny přišla paní Karáskové obsílka z Městského úřadu. Rozjela se tedy vypít svůj kalich hořkosti do dna.

„Takže pani Karásková, byla jste ve správním řízení odsouzena ke sto padesáti hodinám veřejných prací. Problém je v tom, že já tady nic vhodného pro vás nemám. Ale protože si to odpracovat musíte, budete muset vzít za vděk tím co je. Příští týden začínáme s rekonstrukcí inženýrských sítí, tak jsem vás přidělila na výkopové práce. Tady mi podepište převzetí vyrozumění o udělení trestu a můžete jít.“

Paní Karásková ani neprotestovala. Podepsala, převzala vyrozumění a odešla. Připadalo jí, že všichni kolem ní přišli o rozum. Jako by snila strašný sen. Neschopna dát dohromady souvislou myšlenku, šourala se z úřadu aniž by věděla kam vlastně jde.

Došla až na malé náměstíčko, kde právě končil mítink nějakého politika. Hluk tleskajících lidí, probral paní Karáskovou z letargie. Když politik procházel kolem ní, paní Karásková ho oslovila.

„Prosím vás pane, vy jste politik že?“

„Ano. Už tři volební období, a doufám že aspoň jedno ještě budu,“ odvětil, jako by skromně politik a cenil při tom zuby do objektivů fotoaparátů novinářů.

„Víte, mně se v poslední době stalo dost nepříjemných věcí a myslím si, že to nejní v pořádku,“ řekla paní Karásková a začala vyprávět co se jí stalo.

Ale politik ji nenechal ani domluvit, vstrčil ji do ruky politický program se svojí fotografií na titulní straně a začal ji třást rukou, a při tom se neustále usmíval do objektivů fotoaparátů novinářů.

„Pani, máme demokracii. Přijďte k volbám a já vás ujišťuji, že prvořadým úkolem naší strany i mým je, zajistit všem občanům naší krásné země důstojný život! Hned

na to přiskočil k náhodou kolem procházející mamince s dítětem v kočárku a pokusil se dítě z kočárku zvednout. Zůstalo však pouze u pokusu, protože dítě bylo upoutané bezpečnostními popruhy. Když se mu ho nepodařilo z kočárku dostat ani na podruhé, skrčil se vedle křikem zarudlého dítěte a dál se vyhříval v záblescích fotoaparátů. Po té spěšně odešel k přistavenému automobilu, nastoupil a před odjezdem ještě z okénka zamával svým příznivcům a novinářům.

Ale to už paní Karásková neviděla. Jednání politika ji uvrhlo znovu mimo realitu, a tak se pomalu ploužila neznámo kam. Nepostřehla ani politikovo auto, které ji jen tak tak minulo, když přecházela silnici.

Při nastupování do autobusu si ani nevšimla poznámek nerudného řidiče, a později nereagovala na výzvu revizora, aby mu předložila jízdenku.

„Haló pani, ukažte mi jízdenku!“

Paní Karásková sebou trhla, a když si uvědomila kde je a co se děje, roztřásla se strachy. Spěšně začala prohledávat kabelku a peněženku, ale na konec se omluvila.

„Promiňte. Já sem byla zamyšlená a zapomněla sem si jízdenku označit.“

„Tak to bude pokuta.“

„Ale já jízdenku mám, jen sem si ji zapomněla označit.“

„Jó to znám. Takovejch potkávám denně tucet. Koupit si jízdenky nestačí! Musíte si je také označit! Jinak je to jízda na černo, a za to je pokuta! A to je právě váš případ! Takže dostanu tisíc korun!“

„Ale to přece nemůžete chtít! Vždyť já sem si opravdu jen zapomněla tu jízdenku označit! Já na černo nejezdím!“

„Jestli nechcete zaplatit, tak já na příští zastávce zavolám policii, a vyřídíme to u nich. No a budete to mít i s ostudou!“

„Jen na ní ty policajty zavolejte! To nejni poprvni co tady dělá vostudu. To je jedna z nejhorších cestujících který sem kdy vezl!“ zařval ze své kabinky řidič. To byla pro paní Karáskovou poslední kapka. Třesoucí se rukou vytáhla z peněženky tisíc korun a podala je revizorovi. Ten ji za ně dal stvrzenku a beze slova pokračoval dál.

Po návratu domů si paní Karásková usedla na židli u okna a prázdnýma uplakanýma očima se dívala ven. Po chvíli ji z bezvládných rukou vypadl volební program, jednoho „neslyšícího politika“, a v „panelákovém tichu“, jednoho z mnoha bytů, mnoha paneláků, se neozývalo tikání sterých hodin, ani chrčivé oddechování paní Karáskové, ale jen rozesmátá tvář „papírového politika“, jako by chtěla svým předvolebním heslem, přivést chladnoucí tělo potenciálního voliče znovu k životu a kocourovo zoufalé mňoukání.